

וכאן שבה הגמרא לדון בעיקר ההיתר של
טומאה למת מצוה בנזיר ובכהן גדול:

עד כאן לא פליגי חכמים ורבי אליעזר
במשנתנו, **אלא בכהן גדול ונזיר כי קא אזלי**
בהדי הדדי [כשהולכים הם ביחד] מי קודם
למי ליטמא למת מצוה —

אבל כשהולכים נזיר וכהן גדול חד חד
לחודיה [כל אחד לבדו], **בר איטמוויי אינון**
מיטמאין כל אחד מהם למת מצוה].

ומנא הני מילי שמתריין הם ליטמא למת
מצוה? (9)

ומבאר הגמרא שהוא נלמד מהא דתנו
רבנן:

נאמר בפרשת טומאת כהנים [ויקרא כא]:

"ויאמר ה' אל משה אמור אל הכהנים בני
אהרן, ואמרת אליהם לנפש לא יטמא
בעמיו. כי אם לשארו הקרוב אליו, לאמו
ולאביו, ולבנו ולבתו ולאחיו. ולאחותו
הבתולה הקרובה אליו אשר לא היתה
לאיש, לה יטמא. לא יטמא בעל בעמיו
להחלו".

אין בין משוח מלחמה לסגן, אין קולא
שנוהגת במשוח מלחמה ואינה נוהגת בסגן,
אלא קולא זו יש במשוח מלחמה יותר
מבסגן: **שאם** היו מהלכין בדרך, ומצאו מת
מצוה, **יטמא משוח מלחמה**, ואל יטמא
הסגן!

ומקשינן: **והתניא: משוח מלחמה קודם לסגן**
להחיותו.

שאם נפל הגל על שניהם, יש לפקח את הגל
תחילה על המשוח מלחמה, ואם כן, יש לנו
לומר שגם לענין טומאה למת מצוה משוח
מלחמה עדיף, וייטמא הסגן?! (8)

אמר תירץ מר זוטרא:

לענין להחיותו, אכן **משוח מלחמה עדיף**.

מאי טעמא? — משום דתלו ביה רבים
[הרבים תלויים בו במלחמה] —

ואולם **לענין טומאה**, סגן עדיף כיון שהוא
נתמנה לעבודה.

דתניא: רבי חנינא בן אנטיגנוס אומר: למה
תקנו סגן לכהן גדול? שאם אירע בו —
בכהן הגדול — **פסול**, **הרי הסגן נכנס**
ומשמש תחתיו.

ודעת ה"שאגת אריה" בשו"ת החדשות סימן
יב, בטעם הדין שמת מצוה דוחה את איסורי
הנזיר ואת איסורי הכהונה, שהוא משום "עשה
[קבור תקברנו]" דוחה לא תעשה ועשה"
שישנם בשאלה כאיסורי הנזיר, ושאנים שוים
בכל כאיסורי הכהונה, וכמו שמבואר לעיל דף מ
ומא לענין תגלחת נזיר מצורע והשחתת זקן
במצורע כהן; וראה שם שביאר למה צריכים אנו
לימוד מיוחד למת מצוה ואינו נלמד מ"ראשו"

8. נתבאר על פי פירוש הקונטרס שהביאו
התוספות.

9. כתב הרמב"ם ב"ספר המצוות" מצות עשה
רל"א, שהמת כשאין לו קוברין נקרא "מת
מצוה", משום שמצוה על כל אדם לקבורו
ממאמר הכתוב [דברים כא כג] "כי קבור תקברנו
ביום ההוא", שהיא מצוה כוללת לקבור את כל
המתים.